

DIAMO testuje na ostravské haldě Heřmanice speciální metodu sanace

Na největším ostravském odvalu probíhá ověřování speciální metody, která má zajistit bezpečné odtěžování prohořívající hlušiny a tím zbavit haldy největšího problému. Během pilotní injektážní zkoušky na odvalu Heřmanice bylo vytvořeno kontrolní pole se 180 vrty naplněnými injektážní směsí. Státní podnik DIAMO je bude v dalších měsících monitorovat a po vyhodnocení použije nejúčinnější technologii k celkové sanaci termicky aktivní části odvalu.

„Naším cílem je zabezpečit odval před termickými jevy, aby v budoucnu mohla být tato lokalita smysluplně využita. Termicky aktivní část odvalu, na kterou se teď zaměříme, vyžaduje speciální přístup, abychom zajistili bezpečné podmínky pro práci našich zaměstnanců a strojů při odtěžování materiálu. Pilotní injektážní zkouška nám pomůže ověřit plánovaný postup,“ uvedl Petr Kříž, ředitel odštěpného závodu ODRA státního podniku DIAMO.

Injektážní zkouška spočívala ve vyvrtání 180 injektážních vrtů, do kterých se souběžně pod tlakem vtačovala speciální směs, resp. dva druhy směsí. Tato metoda se používá ve stavebnictví, při sanacích však jen výjimečně. Pracovníci státního podniku při přípravě využili mimo jiné zkušenosti získané v letech 2010–2011 při budování protizáparové injektážní stěny u kolejiště v Heřmanicích.

Vrty jsou rozmístěny do šachovnice, mají různou hloubku od 4 do 5,5 metrů a mezi sebou různé vzdálenosti od 1 do 2,5 metrů. Vznikla tak 4 zkušební pole, přičemž v každém je umístěna termometrická sonda, která bude v následujících měsících měřit teplotu v odvalu. Počáteční měření ukázalo, že teploty v hloubce 4 metry pod povrchem se tam pohybují od 50 do 320 stupňů Celsia. Po dobu jednoho roku budou pracovníci státního podniku monitorovat a vyhodnocovat, jak injektáže snižují termickou aktivitu. Následně stanoví nejefektivnější variantu pro další postup sanace této části odvalu.

Probíhající tzv. endogenní hoření těžebního odpadu je hlavním rizikovým faktorem rozsáhlého odvalu v Ostravě-Heřmanicích. Jeho vnější projevy byly zaznamenány už koncem 80. let minulého století. Přes řadu sanačních zásahů a opatření se nepodařilo termickou aktivitu zastavit, pouze utlumit. Proto nyní DIAMO připravuje sanaci střední části odvalu, která je nejvíce postižená termickou aktivitou. Za nejvhodnější se považuje princip postupného zchlazování a odtěžování termicky aktivního materiálu, který se po vychlazení může dále využívat při sanačních a rekultivačních aktivitách.

„Podmínkou pro takovou likvidaci části odvalu jeho odtěžením je zamezení přechodu probíhajících podpovrchových termických procesů do otevřeného ohně a ochlazení povrchu skrývané vrstvy na teplotu odpovídající bezpečnostním podmínkám pro práci strojů a lidí, tj. nižší než 60 stupňů Celsia. To znamená, že se musí především omezit přístup vzduchu do

tělesa odvalu,“ doplnil náměstek ředitele odštěpného závodu ODRA Bronislav Šrámek. Proto je sanace střední části koncipována jako řízené tlumení endogenního požáru za současného postupného rozebírání odvalového tělesa. Odtěžením se sníží výška odvalu o cca 30 metrů (ze současných +268 m na kótu +236 m n. m.).

DIAMO pokračuje v sanaci a rekultivaci i v dalších částech odvalu dle provozní dokumentace a dlouhodobého plánu. Separáční linku aktuálně nevyužívá. Během léta proběhla biologická rekultivace na ploše severního svahu sanované části bývalé kalové nádrže K1. Na území o velikosti cca 5 hektarů pracovníci státního podniku DIAMO přepracovanou hlušinu vrácenou z homogenizační linky vytvarovali do požadované linie, překryli vrstvou zeminy a oseli trávou. Následovat bude na jaře roku 2021 výsadba dřevin na této ploše dle zpracovávané projektové dokumentace.

Východní a jihovýchodní část odvalu Heřmanice už prošla dříve rekultivací v gesci s. p. DIAMO. Mimo jiné byl vytvořen „zelený val“ s významným filtračním efektem proti prachu vznikajícímu při odtěžování dalších částí odvalu. Od roku 2010 tak došlo k výrazné redukci ploch zasažených termickou aktivitou, což přineslo výrazné snížení exhalací škodlivých plynů. Všechna měření potvrzují, že halda ani sanační práce nezhoršují ovzduší v Ostravě.

Kontakt: press@diamo.cz